

jo en god konservativ Borgmester og et dito Byraad, og der kommer man til en øjeblikkelig Mangel paa 600 Lejligheder. Sammenholder man disse Tal med det for København opgivne Antal, vil man se, at Boligmangelen i Virkeligheden er forholdsvis større i Odense og i Aarhus end i København.

Det fremgaar af samme Opgørelse, at i Øjeblikket mangler de 5 største Provsbyer omtrent halvtredie Tusinde Lejligheder. Saa kan man virkelig ikke sige, at der ikke er Grund til Foranstaltninger ude i Landet, og at der skal man se at komme bort fra de Restriktioner, man har, saa hurtigt som muligt. Den Maade, som Forslaget har foreslaaet for Provinsens Vedkommende, finder jeg i høj Grad praktisk og velegnet til at gøre Fyldest, idet det lægges i Kommunalbestyrelsernes Haand at afgøre, paa hvilke Omraader de vil have Loven til at gælde. De kan indrette passende Boligretter efter Behovet for en enkelt By eller for et større Omraade, og de kan faa dem af Lovens Paragraffer, som de har Brug for, til at gælde efter det kommunale Selvstyres Principper, saa mere kan man sikkert ikke forlange.

Jeg vil dernæst gerne fremsætte et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, der var Ordfører for de Konservative eller Ordfører for en Retning indenfor det konservative Parti. Det lykkedes mig ikke efter den ærede Ordførers Udtalelser at blive fuldstændig klar over, hvad de Konservative vilde, men det er ikke første Gang, det er hændet mig og vistnok ogsaa andre Medlemmer; jeg tror sjældent, man hører en Ordfører her i Tinget, som har en saadan Evne til at skjule, hvad hans Parti i Virkeligheden vil. Det ærede Medlem udtalte, at jeg havde betegnet Lovforslaget som et Minimum af Beskyttelse for Lejerne i Kongeriget Danmark. Ja, det mener jeg at være saa nogenlunde berettiget til, naar jeg ser paa Lovforslagets Oprindelse, og det forbyr mig, at det konservative Partis Ordfører ikke kunde give Lovforslaget en uforbeholden Tilslutning, naar man tager i Betragtning, hvor det kommer fra. Men det var jo saa langt fra Tilfældet.

Det ærede Medlem søgte at stille mig i et skævt Forhold til den omtalte § 17,

og han svang sig endogsaa under Forsøget herpaa saa højt op, at han fik mig til at fremtræde som en inkarneret grundejerinteresseret Kommunalmand; mit Medlemskab af Aarhus Byraad havde fuldstændig forblindet mig, saaledes at jeg i den Grad var blevet befængt med kommunale Grundejerinteresser, at jeg hverken kunde høre eller se. Maa jeg lige et Øjeblik trække den ærede Ordfører ned paa Jorden igen. Den egentlige Aarsag til, at jeg nævnte § 17, var, som man vil erindre, at der i den staaer omtalt offentlige Myndigheder, og jeg forudsatte som en Selvfølge, at til offentlige Myndigheder maatte regnes Kommunalbestyrelser. Saa siger det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, at jeg vilde have, at Kommunalbestyrelserne skulde have frit Slag, men Kommunerne og Staten havde været de mest ublu Udbyttere under Bolignødssituationen, og det manglede bare, at Kommunerne skulde stilles frit overfor Lejemaal, som Kommunalraadene har afgørende Indflydelse paa.

Nu siger det sig selv, hvor blottet for Grundlag en saadan Synsmaade er, thi hele Lovforslaget hviler jo paa, at Kommunalbestyrelserne selv skal bestemme, hvorvidt Loven eller noget af Loven overhovedet skal bringes i Anvendelse i Kommunerne, altsaa ogsaa overfor de kommunale Ejendomme. Der var da intet naturligt i, at man helt overlod kommunale Ejendomme til Kommunalbestyrelsernes Afgørelse, saaledes som Lovforslaget — forudsat at min Opfattelse af Kommunalbestyrelsen som offentlig Myndighed er rigtig — ogsaa tilsigter.

Og jeg maa paa det stærkeste protestere imod, at Kommunerne, og specielt Aarhus Kommune, under de senere Aars Bolignød er optraadt ublu og udbytende overfor de kommunale Lejere. Det er en saa ganske urimelig og usandfærdig Paa-stand, at der ikke kan anføres det mindste til Begrundelse derfor. Paa kommunale Beboelsesejendomme er der straks afskrevet 20 pCt., undertiden 30 pCt., og endda er der sket Lempelser, under Hensyn til hvilken Leje de Mennesker, der skal have Lejlighederne, kan betale. Saa er det dog virkelig stramt, at man kommer og siger, at Kommunerne har været de værste Udbyttere, og dem kan man sidst undtage.